

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (RP 97/2025 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- lagstiftningsråd Leo Parkkonen, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Veli Auvinen, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Krista Sinisalo, finansministeriet
- specialsakkunnig Sari Tasa, arbets- och näringsministeriet
- specialsakkunnig Sally Weaver, miljöministeriet
- specialsakkunnig Valtteri Klemetti, Skatteförvaltningen
- operativ direktör Seppo Voutilainen, Terrafame Ab
- verksamhetsledare Pekka Suomela, Gruvindustri rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands näringsliv rf
- Finnwatch rf
- Gruvindustri rf
- Finlands naturskyddsförbund rf
- Terrafame Ab.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen ändras.

Betänkande FiUB 22/2025 rd

Enligt propositionen ändras lagen så att skatten på den elström som förbrukas inom gruvdriften flyttas från den lägre elskatteklassen II till den allmänna elskatteklassen I, där skatten är 2,24 cent per kilowattimme. Skatten i den lägre elskatteklassen är 0,05 cent per kilowattimme, så den föreslagna ändringen höjer skatten på den elström som förbrukas inom gruvdriften med 2,19 cent per kilowattimme.

Den föreslagna ändringen ökar statens elskatteinkomster med 11 miljoner euro på 2026 års nivå.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Det föreslagna sloandet av elskattestödet för gruvdrift beräknas öka statens elskatteinkomster med uppskattningsvis cirka 11 miljoner euro på 2026 års nivå. På grund av tidpunkten för redovisning av punktskatterna ökar de kontantbaserade skatteintäkterna enligt statsbudgeten med ungefär 9 miljoner euro år 2026.

Enligt propositionen höjer de föreslagna skatteändringarna kostnaderna för de gruvor som får elskattestöd med samma belopp som sloandet av skattestödet och på så sätt försämrar de gruvdriftens lönsamhet. Gruvdriften antas inte kunna föra kostnaderna till slutprodukternas priser, åtminstone inte fullt ut, eftersom priserna bestäms på den internationella marknaden.

Också vid utskottets sakkunnigutfrågning har det framförts att höjningen av elskatten höjer kostnaderna för gruvdrift och påverkar lönsamheten. Vid utfrågningen framfördes också den samtidigt aktuella höjningen av gruvmineralskatten och de sammantagna konsekvenserna av dessa ändringar för gruvdriften. Den föreslagna skattehöjningen har också ansetts försvaga förutsättningarna för att elektrifiera gruvverksamheten och minska koldioxidutsläppen. Utskottet betonar att den sammantagna effekten av flera skatteändringar som berör samma bransch bör beaktas när ändringar övervägs.

En del sakkunniga har också understött sloandet av elskattestödet och ansett att skattehöjningen sporrar till energieffektivitet inom den energiintensiva gruvdriften. Också i propositionen har det framförts att en överföring av gruvorna till den allmänna elskatteklassen kan uppmuntra dem att förbättra energieffektiviteten. Likaså har det vid utfrågningen framförts att överföringen av gruvdriften till den allmänna elskatteklassen uppmuntrar till att minska elförbrukningen.

Sammantaget sett anser utskottet att de föreslagna ändringarna behövs och är ändamålsenliga. Utskottet betonar propositionens fiskala mål. Målet är att genomföra regeringens riktlinjer om att öka skatteintäkterna genom att slopa elskattestödet för gruvdrift.

Betänkande FiUB 22/2025 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 97/2025 rd utan ändringar.

Helsingfors 20.11.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
vice ordförande Saara Hyrkkö gröna
medlem Otto Andersson sv
medlem Markku Eestilä saml
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Marko Kilpi saml
medlem Jari Koskela saf
medlem Aki Lindén sd
medlem Mika Lintilä cent
medlem Minna Reijonen saf
medlem Joonas Räsänen sd
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Pia Viitanen sd
ersättare Juha Mäenpää saf
ersättare Henrik Wickström sv.

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.